

Dato: 28. november 2018
Kontor: Nordatlantenheden
Sagsbeh: Adam Elias Fischermann
Sagsnr.: 2017-730-0016
Dok.: 941971

Udkast til

Forslag

til

Lov om ændring af våbenlov for Grønland og kriminallov for Grønland

(Aldersgrænse for besiddelse mv. af skydevåben, krav til opbevaring af skydevåben, kriminalisering af uretmæssig afskydning af håndvåben i bymæssig bebyggelse, øget vidnebeskyttelse, justering af betingelserne for anvendelse af observationscelle mv.)

§ 1

I våbenlov for Grønland, lov nr. 1008 af 19. december 1992, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 1 indsættes:

»§ 1 a. Det er forbudt for personer under 16 år at indføre, tilvirke, erhverve, besidde, bære eller anvende

- 1) skydevåben samt genstande, der fremtræder som skydevåben og som følge af konstruktionen eller det anvendte materiale kan ombygges hertil,
- 2) piber, låsestole, bundstykker og baskyler til de våben, der er nævnt under nr. 1,

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

- 3) ammunition til skydevåben, herunder også patronhylstre, tændskruer, fænghætter, brandrør og projektiler.

Stk. 2. Uanset stk. 1, kan personer under 16 år bære eller anvende de i stk. 1 nævnte genstande i forbindelse med jagt eller flugtskydning, hvis personen er i følge med en ledsager, der

- 1) er fyldt 18 år og
- 2) er i besiddelse af et gyldigt erhvervs- eller fritidsjagtbevis.

Stk. 3. Det påhviler forældremyndighedens indehaver at sikre, at personer under 16 år er ifølge med en egnet ledsager, jf. stk. 2, når personen bærer eller anvender de i stk. 1 nævnte genstande i forbindelse med jagt eller flugtskydning.

Stk. 4. Det påhviler ledsageren, jf. stk. 2, løbende at føre opsyn med personen under 16 år.«

2. I § 2 indsættes som *stk. 2*:

»*Stk. 2.* I tilfælde, hvor der efter § 1 a, stk. 1, gælder krav om alder for at erhverve eller besidde genstande, er det forbudt at overdrage eller overlade andre besiddelsen af disse, medmindre erhververen eller modtageren godtgør at være fyldt 16 år, jf. dog § 1 a, stk. 2.«

3. Efter § 3 indsættes:

»§ 3 a. Genstande, der er omfattet af § 1 a, stk. 1, skal opbevares forsvarligt og utilgængeligt for uvedkommende.

Stk. 2. Politimesteren i Grønland kan fastsætte regler om opbevaring af våben og ammunition mv., som er påkrævet af hensyn til sikkerheden.«

4. I § 4, *stk. 1*, indsættes efter »personer,«: »der er fyldt 16 år, og«.

5. I § 13, *stk. 1*, indsættes efter »§ 1, stk. 1,«: »§ 1 a, stk. 1, 3 og 4,«.

6. I § 13, *stk. 1*, indsættes efter »§ 2,«: »§ 3 a,«.

§ 2

I kriminallov for Grønland, jf. lovbekendtgørelse nr. 1045 af 7. september 2017, foretages følgende ændringer:

1. I § 90 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»*Stk. 3.* På samme måde dømmes den, der, uden at betingelserne for at anvende stk. 2 foreligger, uretmæssigt afskyder rifler, jagtgeværer,

luftbøsser og andre håndvåben inden for en afstand af 500 meter fra bebyggede områder.«

Stk. 3 og 4 bliver herefter stk. 4 og 5.

2. I § 90, stk. 4, der bliver stk. 5, ændres »stk. 3« til: »stk. 4«.

3. I § 98 indsættes som stk. 2:

»Stk. 2. På samme måde dømmes den, som, uden at betingelserne for at anvende stk. 1 foreligger, med trussel om vold forulemper en person, dennes nærmeste eller andre med tilknytning til denne i anledning af personens forventede eller allerede afgivne forklaring til politiet eller i retten.«

4. I § 145, stk. 1, ændres »3 måneder« til: »6 måneder«.

5. Overskriften før § 223 affattes således:

»Udelukkelse fra fællesskab«

6. Efter § 223 indsættes før overskriften før § 224:

»§ 223 a. Bestemmelserne i § 223 omfatter ikke institutionens afgørelser om, at en indsat kortvarigt af ordens- eller sikkerhedsmæssige grunde skal opholde sig i eget opholdsrum eller i særlig observationscelle.

Stk. 2. Ledelsen af Kriminalforsorgen i Grønland fastsætter regler om indsattes ophold efter stk. 1, herunder om godkendelse og anvendelse af observationsceller.«

7. Overskriften før § 225 affattes således:

»Sikringscelle og tvangsfiksering«.

8. I § 225, stk. 1, udgår »i observationscelle eller«.

9. I § 225, stk. 2, udgår »observations- og«.

10. I § 225, stk. 3 og stk. 6, udgår »observationscelle,«.

11. I § 225, stk. 5, udgår »i observationscelle og«.

12. I § 225, stk. 6, udgår »observationsceller og«.

13. I § 240, stk. 1, ændres »psykisk syge« til: »sindssyge eller personer i en tilstand, der ganske må ligestilles hermed,«.

14. I § 240 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Anbringelse og behandling efter kapitel 33 af mentalt retarderede gennemføres af socialvæsenet.«

Stk. 2 og 3 bliver herefter stk. 3 og 4.

§ 3

Stk. 1. Loven træder i kraft den [...], jf. dog stk. 2.

Stk. 2. § 1 træder i kraft den [...].

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning	5
2. Lovforslagets hovedpunkter	7
2.1. Revision af våbenloven	7
2.1.1. Gældende ret	7
2.1.1.1. Kontrolordning for særligt farlige skydevåben	7
2.1.1.2. Opbevaring	10
2.1.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning	10
2.1.2.1. Indførelse af alderskrav og ledsagerordning	10
2.1.2.2. Opbevaring	14
2.2. Skudafgivelse i bebyggede områder	14
2.2.1. Gældende ret	14
2.2.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning	15
2.3. Vidnetrusler	16
2.3.1. Gældende ret	16
2.3.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning	16
2.4. Anstaltspåbegyndt tilsyn	17
2.4.1. Gældende ret	17
2.4.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning	18
2.5. Udelukkelse fra fællesskab	19

2.5.1. Gældende ret	19
2.5.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning	20
2.6. Gennemførelse af foranstaltninger over for mentalt retarderede	21
2.6.1. Gældende ret	21
2.6.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning	21
3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige	22
4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet	22
5. Administrative konsekvenser for borgerne	22
6. Miljømæssige konsekvenser	22
7. Forholdet til EU-retten	22
8. Hørte myndigheder og organisationer	23
9. Sammenfattende skema	23

1. Indledning

Det fremgår af regeringsgrundlaget ”For et friere, rigere og mere trygt Danmark”, at regeringen løbende vil opprioritere at opdatere lovgivningen for Grønland på områder, som Danmark har ansvaret for.

Som led i dette arbejde har Justitsministeriet udarbejdet dette lovforslag, hvorved våbenlov for Grønland opdateres for første gang, siden loven blev indført i 1992.

Våbenlov for Grønland, der blev til i forlængelse af en konkret hændelse i 1990, hvor syv personer blev skudt og dræbt af en gerningsmand bevæbnet med en halvautomatisk riffel, indebærer, at der i Grønland gælder en kontrolordning for særligt farlige skydevåben. Derimod er der – også for børn – fri adgang til almindelige jagtvåben, herunder haglgeværer og rifler, hvilket skal ses i sammenhæng med den grønlandske jagt- og fangerkultur.

Justitsministeriet og Naalakkersuisut har i oktober 2018 holdt et fællesmøde i Nuuk, hvor relevante aktører var inviteret med henblik på at drøfte, om våbenlov for Grønland udgør et tilstrækkeligt og tidssvarende værn mod ulykker og forbrydelser, der involverer skydevåben.

Politimesteren i Grønland oplyste på fællesmødet, at der i Grønland er en række udfordringer forbundet med, at skydevåben opbevares lemfældigt, og at der har været en række vådeskudsulykker i Grønland, der involverer børn. Ofte sker vådeskudsulykkerne, fordi ejerne af skydevåbnene ikke sikrer sig, at våbnene er opbevaret utilgængeligt for uvedkommende, ligesom funktionsdygtige våben opbevares sammen med ammunition. Derved opstår der risiko for, at navnlig børn i forbindelse med leg enten i private hjem eller på havnene kan finde våbnene.

I 2014 blev to søstre ramt af vådeskud i bygden Akunnaaq. Den ene – en pige på 10 år – afgik ved døden. I 2016 blev en 9-årig dreng dræbt af et vådeskud, da en riffel gik af under leg ved en båd i havnen i Tasiilaq. I 2017 blev en 5-årig pige ramt af vådeskud i armen i bygden Tasiusaq – ligeledes i forbindelse med leg med en riffel.

Samtidig er der flere eksempler på personer, der i affekt eller beruselse afskyder skud i bebyggede områder, og eksempler på selvmord og selvmordsforsøg, hvor der anvendes skydevåben. Også i disse tilfælde kan der være en sammenhæng med lemfældig opbevaring af våben.

Der var på fællesmødet enighed om, at der er behov for at opdatere våbenlov for Grønland for at øge trygheden i Grønland, og at opdateringen skal ske i respekt for de grønlandske forhold, herunder den grønlandske jagt- og fangerkultur.

Lovforslaget har på den baggrund for det første til formål at indføre regler om opbevaring af skydevåben med henblik på at vanskeliggøre brug af skydevåben i affekt eller kádhed i forbindelse med vådeskudsulykker og selvmordsforsøg.

Lovforslaget har for det andet til formål at indføre en aldersgrænse på 16 år for, hvornår man i Grønland må indføre, tilvirke, erhverve, besidde, bære eller anvende skydevåben mv. og ammunition til skydevåben. Når der ikke, lægges op til en aldersgrænse på 18 år som i Danmark, skal det ses i lyset af den grønlandske jagt- og fangerkultur, og af, at børn på 16 år i Grønland kan få udstedt licens til jagt og fangst på alle kvoterede arter, hvis de i øvrigt opfylder betingelserne herfor. Af hensyn til den grønlandske jagt- og fangerkultur foreslås det samtidig, at der etableres en ledsagerordning, så børn under 16 år kan bære og anvende skydevåben og ammunition, hvis barnet er i umiddelbar nærhed af en voksen ledsager, som er i besiddelse af

et gyldigt erhvervs- eller fritidsjagtbevis, og som løbende fører opsyn med barnet.

Lovforslaget har for det tredje til formål at flytte reglerne om afskydning af skydevåben i bymæssig bebyggelse over i kriminallov for Grønland for at markere, at der er tale om alvorlig kriminalitet og ikke alene en overtrædelse af politivedtægten.

Endelig foreslås det at følge op på drøftelserne i Rådet for Grønlands Retsvæsen om kriminalisering af simple vidnetrusler, udvidelse af anvendelsesområdet for dom til anstalt og tilsyn, reglerne om anbringelse i observationscelle og reglerne om, hvem der er ansvarlig for at gennemføre anbringelse og behandling efter kriminallovens kapitel 33 af psykisk syge.

2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1. Revision af våbenloven

2.1.1. Gældende ret

2.1.1.1. Kontrolordning for særligt farlige skydevåben

Alle våben er som udgangspunkt tilladt i Grønland – også for børn.

Der er dog i forhold til særligt farlige skydevåben i Grønland for alle andre end civile statsmyndigheder i Grønland og militære myndigheder, jf. § 12 i våbenlov for Grønland, indført en kontrolordning, hvorefter det er forbudt – uden tilladelse fra Politimesteren i Grønland – at indføre, tilvirke, erhverve, besidde, bære eller anvende disse skydevåben, jf. § 1, stk. 1, i våbenlov for Grønland.

Af lovforslag nr. L 36 af 7. oktober 1992 (Folketingstidende 1992-93, tillæg A, spalte 898) fremgår, at et skydevåben i almindelighed kan defineres som en som våben fremtrædende genstand, der er i stand til med nogen kraft at udslynge faste bestanddele – typisk en kugle eller et projektil.

De våbentyper, der er omfattet af kontrolordningen, er pistoler, revolvere og andre korte håndskydevåben samt hel- og halvautomatiske geværer, herunder halvautomatiske glatløbende haglgeværer, som kan indeholde

mere end 2 haglpatroner. Det drejer sig endvidere om maskinpistoler og maskingeværer.

Det er endvidere forbudt – uden tilladelse fra politimesteren – at indføre, tilvirke, erhverve, besidde, bære eller anvende piber, låsestole, bundstykker og baskyler til de våben, der er omfattet af kontrolordningen.

Det er desuden forbudt – uden tilladelse fra politimesteren – at indføre, tilvirke, erhverve, besidde, bære eller anvende ammunition til de våben, der er omfattet af kontrolordningen, herunder patronhylstre, tændskruer, fænghætter, brandrør og projektiler.

Jagtvåben, herunder almindelige haglgeværer og repeterrifler, er derimod ikke omfattet af våbenlovens kontrolordning. Det samme gælder luft- og fjederbøsser. Adgangen til disse våbentyper er således helt fri – også for børn.

Lovens kontrolordning er udvidet ved bekendtgørelse nr. 1010 af 28. oktober 2009 for Grønland om forbud mod visse våben. Det følger af bekendtgørelsen, der er udstedt i medfør af § 1, stk. 3, 1. pkt., i våbenlov for Grønland, at kontrolordningen også omfatter håndgranater, bomber, miner og lignende våben. Endvidere omfatter kontrolordningen kemiske, biologiske, radiologiske og nukleare våben, samt dele, der er specielt udformet eller modificeret til at indgå i sådanne våben og fremføringsmidler. Desuden omfatter kontrolordningen visse laservåben, signalvåben og kombinerede gas- og signalvåben, der ikke alene er konstrueret til affyring af nødraketter og nødblus

Halvautomatiske geværer til erhvervsmæssigt jagt, piber, låsestole, bundstykker og baskyler til halvautomatiske geværer til erhvervsmæssig jagt samt ammunition til disse våben, herunder patronhylstre, tændskruer, fænghætter, brandrør og projektiler, er ved bekendtgørelse nr. 949 af 10. december 1993 om undtagelse af skydevåben fra forbuddet i våbenlov for Grønland, der er udstedt i medfør af § 1, stk. 3, 2. pkt., i våbenlov for Grønland, undtaget fra kontrolordningen for personer, der har gyldig tilladelse til erhvervsmæssig fangst og jagt (erhvervsjægere), samt børn under 16 år, der er omfattet af en sådan tilladelse.

Endelig er en række typer af ammunition undtaget fra lovens kontrolordning ved bekendtgørelse nr. 604 af 1. august 1998 om undtagelse af ammunition

fra forbuddet i våbenlov for Grønland, der er udstedt i medfør af § 1, stk. 3, sidste pkt., i våbenlov for Grønland.

Efter § 2 i våbenlov for Grønland er det forbudt at overdrage eller overlade andre besiddelsen af de genstande og stoffer, der er omfattet af kontrolordningen, medmindre erhververen eller modtageren foreviser den fornødne tilladelse. Bestemmelsen udelukker i praksis fjernsalg.

Tilladelse efter våbenlov for Grønland meddeles alene personer, om hvis personlige forhold og hidtidige vandel, der ikke foreligger oplysninger, der gør det betænkeligt at imødekomme ansøgningen, jf. § 4 i våbenlov for Grønland.

Af lovforslag nr. L 36 af 7. oktober 1992 (Folketingstidende 1992-93, tillæg A, spalte 900-901) fremgår, at der er tale om en skønsmæssig vurdering, hvorvidt oplysningerne om den pågældendes hidtidige vandel og personlige forhold gør det betænkeligt, at vedkommende er i besiddelse af våben omfattet af kontrolordningen, og det er forudsat, at hensynet til de grønlandske forhold skal indgå i vurderingen.

Våbentilladelse skal afslås, hvis der foreligger en begrundet risiko for, at våbnet vil blive misbrugt. Det samme gælder, hvor skødesløshed i omgang med skydevåben er særlig indiceret. Endvidere må udgangspunktet i tilfælde, hvor der er begrundet tvivl om, hvorvidt våbnet vil blive misbrugt, være, at en våbentilladelse nægtes. Afgjorte kriminalsager, aktuelle sigtelser samt ansøgerens personlige forhold kan således begrunde afslag.

Der gælder ikke et alderskrav for at kunne få tilladelser efter våbenlov for Grønland, men efter kriminallovens § 90, stk. 1, dømmes den, som forsætligt eller uagtsomt overlader et barn under 12 år eller en sindssyg, mentalt retarderet eller beruset person våben, sprængstof eller andre farlige ting, for uforsvarlig omgang med farlige ting.

Det følger af bestemmelsens forarbejder (Folketingstidende 2007-08 (2. samling), tillæg A, side 1661), at bestemmelsen svarer til § 64, stk. 1, i den tidligere kriminallov for Grønland (lov nr. 55 af 5. marts 1954).

Af forarbejderne til den tidligere kriminallovs § 64, stk. 1, fremgår, at bestemmelsen i princippet svarer til straffelovens § 254, hvor aldersgrænsen dog er 15 år. Dog er aldersgrænsen i Grønland 12 år, idet det på tidspunktet for indførslen af bestemmelsen i kriminalloven flere steder i Grønland ikke

var ualmindeligt, at drenge i 10-11 års alderen deltog i jagt, jf. Folketingstidende 1953-54, tillæg A, spalte 385.

Af forarbejderne til straffelovens § 254 fremgår, at bestemmelsen sigter på at forebygge ulykker. Ved udtrykket »overlades« sigtes derfor alene til de situationer, hvor barnet ikke er under behørigt tilsyn (Straffelovskommissionens betænkning af 1912, § 373, stk. 2, motiverne, side 311).

2.1.1.2. Opbevaring

Der er ikke i våbenlov for Grønland fastsat generelle regler om opbevaring af skydevåben og ammunition.

Efter § 6 i våbenlov for Grønland kan Politimesteren i Grønland imidlertid i en tilladelse efter § 1 fastsætte sådanne vilkår vedrørende opbevaring og rådighed, som må antages at være påkrævet af hensyn til sikkerheden.

Det fremgår af bestemmelsens forarbejder (Folketingstidende 1992-93, tillæg A, spalte 901), at det forudsættes, at politimesteren fastsætter vilkår for opbevaring svarende til reglerne i den dagældende danske våbenbekendtgørelses § 13, med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger. Det indebærer, at der fastsættes vilkår om, at våben opbevares forsvarligt og så vidt muligt på et sted, der er utilgængeligt for uvedkommende. Der fastsættes endvidere vilkår om, at skydevåben, der ikke opbevares i et sikkert, aflåst gemme, skal opbevares på en sådan måde, at låsen eller bundstykket udtages og anbringes under lås. Endelig fastsættes der vilkår om, at ammunition skal opbevares for sig i et aflåst gemme.

Reglerne i våbenlov for Grønland suppleres af § 12, stk. 4, i de kommunale politivedtægter, hvorefter skydevåben skal aflades inden de bringes inden for bebyggede områder samt på veje og lossepladser mv. uden for bebyggede områder. Tilsvarende er det forbudt at færdes med ladte våben inden for de nævnte arealer.

2.1.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

2.1.2.1. Indførelse af alderskrav og ledsagerordning

I den danske våbenlovgivning gælder der et generelt forbud mod at erhverve de i våbenloven omfattede genstande uden tilladelse. For personer under 18

år udstrækkes forbuddet til at omfatte yderligere våbengenstande, jf. våbenlovens § 2, 2. pkt., mens der for personer under 16 år slet ikke kan opnås tilladelse efter våbenlovens § 2, stk. 1, jf. § 16 i cirkulære nr. 10222 af 1. december 2016 om våben og ammunition mv., som senest ændret ved cirkulære nr. 9703 af 21. august 2018.

Justitsministeriet anser det for et naturligt udgangspunkt for våbenlovgivningen, at børn ikke har adgang til skydevåben. Der skal i forhold til Grønland imidlertid tages højde for den grønlandske jagt- og fangerkultur.

Naalakkersuisut har foretaget individuelle interviews af relevante aktører, herunder fisker- og fangerforeningen KNAPK, børnetalsmanden MIO, Grønlands Politi og repræsentanter fra våbenimportørerne.

Desuden har Justitsministeriet og Naalakkersuisut i oktober 2018 holdt et fællesmøde i Nuuk, hvor relevante aktører var inviteret med henblik på at drøfte, om våbenlov for Grønland udgør et tilstrækkeligt og tidssvarende værn mod ulykker og forbrydelser, der involverer skydevåben.

Der var på fællesmødet i det væsentlige enighed om, at en generel aldersgrænse på 16 år i våbenlovgivningen i Grønland på nuværende tidspunkt vil stemme overens med såvel samfundsudviklingen i Grønland som den grønlandskejagt- og fangerkultur.

Desuden oplyste Naalakkersuisut på fællesmødet, at der arbejdes på at indføre et tilsvarende alderskrav på 16 år i fangst- og jagtlovgivningen, så der alene kan tildeles licens til jagt på kvoterede arter til personer over 16 år.

Det foreslås på den baggrund, at tilladelser efter våbenlov for Grønland alene kan gives til personer over 16 år. Der er ikke herudover tilsigtet en ændring af betingelserne for, hvornår der kan opnås tilladelse efter våbenlov for Grønland.

Det foreslås endvidere, at personer under 16 år ikke må indføre, tilvirke, erhverve, besidde, bære eller anvende skydevåben samt genstande, der fremtræder som skydevåben og som følge af konstruktionen eller det anvendte materiale kan ombygges hertil samt piber, låsestole, bundstykker, baskyler og ammunition til skydevåben, herunder patronhylstre, tændskruer,

fænghætter, brandrør og projektiler. Det foreslås, at der heller ikke kan opnås tilladelse hertil for personer under 16 år.

Der vil fortsat være fri adgang for personer over 16 år til at indføre, tilvirke, erhverve, besidde, bære eller anvende de nævnt genstande.

Udtrykket »skydevåben« skal i denne forbindelse forstås som ethvert bærbart våben med et løb, som enten affyrer, er konstrueret til at affyre eller på enkel vis vil kunne omdannes til at affyre et hagl, en kugle eller et projektil ved hjælp af et brændbart drivmiddel.

Ud over skydevåben, omfatter forbuddet også genstande, der i udgangspunktet ikke er skydevåben, men som fremtræder som sådanne, og som kan ombygges hertil.

Et våben, der er ubrugbargjort ved gennemsavning på langs af hele piben og en væsentlig del af låsestolens forbro, anses ikke for et skydevåben. Baggrunden herfor er, at våbnet er ubrugbargjort på en sådan måde, at det ikke kan benyttes til skydning eller ved konstruktive ændringer kan gøres anvendelig hertil.

For at sikre, at alderskravet ikke kan omgås ved lovligt at besidde de dele af et våben, som må anses for væsentlige for anvendelsen af et skydevåben, foreslås det, at forbuddet også skal omfatte piber, låsestole, bundstykker og baskyler til disse våben.

Der er i Grønland – navnlig uden for de større byer – tradition for, at børn ned til 12 års alderen deltager i jagt. Flere steder er der også tradition for, at et barn skyder sit første dyr inden sin konfirmation.

Med henblik på at sikre, at disse traditioner kan fortsætte i Grønland, foreslås det at supplere det foreslåede alderskrav med en ledsagerordning.

Det foreslås, at personer under 16 år kan bære og anvende skydevåben i forbindelse med jagt eller flugtskydning, hvis personen er i følge med en ledsager, der fører opsyn med den mindreårige. Det foreslås desuden, at ledsageren skal være fyldt 18 år og være i besiddelse af gyldigt erhvervs- eller fritidsjagtbevis.

Med den foreslåede ordning tages der højde for den grønlandske jagt- og fangerkultur, og samtidig skabes der en tryk ramme i forhold til personer

under 16 år, der deltager i jagt, idet de vil være under opsyn af en myndig ledsager, der må forventes at være i stand til selv at gå på jagt og med tilstrækkelig autoritet sikre, at barnet håndterer våbnet forsvarsligt.

Ledsagerordningen omfatter endvidere sportsgrenen flugtskydning, som også personer under 16 år – i lighed med i Danmark – bør kunne udøve. Hvor der i Danmark er krav om, at personer under 16 år alene må udøve flugtskydning i følge med en flugtskydningsinstruktør efter reglerne i bekendtgørelse nr. 1444 af 12. januar 2016 om våben og ammunition mv., foreslås det, at det i Grønland, hvor der ikke findes en ordning om godkendelse af flugtskydeinstruktører, skal være lovligt for personer under 16 år at udøve flugtskydning i følge med en ledsager.

Pligten til at føre opsyn indebærer, at barnet til stadighed skal være i umiddelbar nærhed af ledsageren, og at ledsageren løbende skal holde øje med, hvad den mindreårige foretager sig og om nødvendigt gribe ind. Ledsageren skal i den forbindelse løbende sikre, at den mindreårige håndterer skydevåbnet med den fornødne forsigtighed og ikke begynder at lege med våbnet.

Det foreslås, at foranstaltninger kan iværksættes, hvis en ledsager ikke overholder sine forpligtelser. Ligeledes foreslås det, at foranstaltninger kan iværksættes, hvis et skydevåben overdrages eller overlades til en person under 16 år, uden at det er i forbindelse med jagt eller flugtskydning, og uden at der er en ledsager.

Desuden foreslås det, at foranstaltninger kan iværksættes over for forældremyndighedens indehaver, hvis det kan tilregnes forældremyndighedens indehaver som uagtsomt, at den mindreårige, er gået på jagt eller til flugtskydning med skydevåben, uden at være i følge med en person, der opfylder betingelserne for at være ledsager.

Den grundlæggende ordning vil således være, at der altid er en voksen, der er ansvarlig for håndteringen af skydevåben, når en person under 16 år deltager i jagten eller i flugtskydning. Desuden kan der iværksættes foranstaltninger over for en person på 15 år, der bærer eller anvender et våben i forbindelse med jagt eller flugtskydning uden en ledsager, ligesom der kan iværksættes foranstaltninger over for en person under 16 år, der i øvrigt indfører, tilvirker, erhverver, besidder, bærer eller anvender skydevåben mv.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 1-2 og 4-6, samt bemærkningerne hertil.

2.1.2.2. Opbevaring

Det er Politimesteren i Grønlands vurdering, at en af grundene til, at der har været flere vådeskudsulykker i Grønland, der involverer børn, er lemfældig opbevaring af våben. Desuden kan den lemfældige opbevaring af våben eksempelvis friste suikidale personer eller personer, der er i affekt eller er berusede, til at skyde inden for bymæssig bebyggelse, jf. nærmere herom under pkt. 1. Der bør derfor indføres minimumskrav for opbevaring af skydevåben og ammunition.

Kravene kan ikke tage udgangspunkt i de krav, der i dag gælder i Danmark, idet der skal være tale om regler, som skal finde anvendelse i hele Grønland – herunder i mindre huse og lejligheder.

Det foreslås, at skydevåben skal opbevares forsvarligt og utilgængeligt for uvedkommende.

Det indebærer, at skydevåben skal opbevares adskilt fra ammunition, f.eks. ved, at ammunitionen opbevares i en skuffe eller et aflukke adskilt fra skydevåbnet.

Det indebærer desuden, at våbnet ikke frit må kunne borttages og anvendes uden ejerens medvirken.

Det er ikke afgørende, hvordan våbnet mere præcist gøres utilgængeligt. Det er således ikke et krav, at våbnet skal opbevares i et typegodkendt våbenskab, der skal boltes fast til væg og gulv. I stedet kan våbnet eller bundstykket f.eks. låses inde i et almindeligt solidt skab eller skuffe, våbnet kan påmonteres en aftrækkerlås eller våbnet kan lækkes til fast inventar.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 3, samt bemærkningerne hertil.

2.2. Skudafgivelse i bebyggede områder

2.2.1. Gældende ret

Anvendelse af skydevåben vil efter omstændighederne være en overtrædelse af kriminalloven. Det vil være tilfældet, hvis et skydevåben

anvendes til at begå en forbrydelse, f.eks. drab (kriminalovens § 86) eller røveri (kriminallovens § 112), eller der ved anvendelsen af skydevåbnet er andre personer, der forsætligt udsættes for en konkret nærliggende fare (den nugældende bestemmelse i kriminallovens § 90, stk. 2).

Hvis anvendelsen af et skydevåben sker inden for bymæssig bebyggelse, men skudafgivelsen ikke er sket som led i en overtrædelse af kriminalloven, f.eks. fordi der ikke er andre personer, som udsættes for konkret nærliggende fare, vil forholdet i stedet være en overtrædelse af § 12, stk. 2, i de kommunale politivedtægter. Heraf følger, at det er forbudt inden for bebyggede områder at afskyde rifler, jagtgeværer, luftbøsser og andre håndvåben. Forbuddene i politivedtægterne for Kommune Kujalleq og Qeqqata Kommunia omfatter en afstand af 500 meter fra bebyggede områder.

En overtrædelse af § 12, stk. 2, i de kommunale politivedtægter foranstaltes som udgangspunkt med en bøde på 3.000 kr. Politivedtægten giver desuden mulighed for konfiskation af våbnet, men der udvises imidlertid tilbageholdende med at foretage konfiskation af våben i medfør af politivedtægten, medmindre der er tale om særdeles grove overtrædelser.

2.2.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

I Grønland forekommer det flere gange om året, at personer enten i affekt eller i forbindelse med alkoholpåvirkning uden rimeligt formål eller hensyntagen til andre afskyder skydevåben i bebyggede områder. Politiet oplever i den forbindelse store vanskeligheder med at bevise, at den pågældende har udsat nogen for konkret fare, hvorfor disse personer alene bliver idømt en bøde efter politivedtægten. Det har på den baggrund adskillige gange været drøftet i Grønland, herunder i Inatsisartut, om reglerne om skudafgivelse i bebyggede områder bør føres over i kriminalloven.

Det er Justitsministeriets opfattelse, at det klart bør markeres, at skyderi i bymæssig bebyggelse er en alvorlig forbrydelse, der skaber stor utryghed i lokalområdet og medfører store samfundsmæssige omkostninger, da både politi, ambulance og brandvæsen rykker ud.

Det foreslås derfor, at reglerne om skudafgivelse i bebyggede områder føres over i kriminalloven. Herved vil retterne – fremfor, at der som udgangspunkt gives en bøde på 3.000 kr. efter særlovgivningen – mere konkret kunne tage

stilling til lovovertrædelsens grovhed sammenholdt med gerningsmandens personlige forhold, når der skal vælges en egnet foranstaltning. Det vil endvidere kunne føre til, at der i højere grad sker konfiskation af skydevåben, der er afskudt i bymæssig bebyggelse.

Der henvises til lovforslagets § 2, nr. 1-2, samt bemærkningerne hertil.

2.3. Vidnetrusler

2.3.1. Gældende ret

Kriminalloven indeholder ikke bestemmelser, der specifikt omhandler vidnetrusler.

Der findes imidlertid en række bestemmelser i loven, der vil kunne finde anvendelse, når et vidne eller andre med tilknytning til vidnet udsættes for pression eller repressalier. Typisk kan pression bestå i udøvelse af vold eller ulovlig tvang eller i form af fremsættelse af trusler på livet. Der kan også tænkes situationer, hvor der udøves hævn i form af hærværk på et vidnes ejendom eller i form af farefremkaldelse.

Det fremgår af forarbejderne til kriminalloven (Folketingstidende 2007-08 (2. samling), tillæg A, side 1661 og 1663-1664), at det anses som en skærpende omstændighed, at et angreb er udøvet i anledning af en persons forventede eller allerede afgivne forklaring til politiet eller i retten.

2.3.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Rådet for Grønlands Retsvæsen har anbefalet, at der i forhold til vidnetrusler sikres en retsstilling i Grønland, som svarer til retsstillingen efter straffelovens § 123, bl.a. fordi der er sket en generel forråelse i narkotikamiljøet i Grønland, som til dels kan sammenlignes med bandekriminalitet

Det er Justitsministeriets vurdering, at der også i Grønland er behov for at modvirke, at vidner ikke tør stå frem og afgive forklaring, bl.a. på grund af manglende retsbeskyttelse mod den tiltalte. Samfundet skal reagere over for angreb på vidner på en måde, der sikrer, at tilliden til retssystemets evne til at gribe ind over for forbrydelser ikke svækkes.

Det er allerede en skærpende omstændighed i Grønland, at man udøver vold efter § 88, ulovlig tvang efter § 91, trusler efter § 98 eller på anden måde begår en kriminel handling mod et vidne.

Der kan imidlertid tænkes situationer, hvor trusler fremsat mod en person, dennes nærmeste eller andre med tilknytning til denne, med henblik på at udøve pression eller som repressalier for en allerede afgiven forklaring, ikke har en sådan alvorlig karakter, at truslerne omfattes af kriminallovens § 98. Samtidig er der også i forhold til disse situationer det samme behov for at værne vidnets forklaring mod uretmæssig påvirkning.

Det foreslås derfor, at der som supplement til den almindelige trusselsbestemmelse i § 98 indføres en bestemmelse i kriminallov for Grønland, der omfatter de situationer, hvor nogen med trussel om vold forulemper en person, dennes nærmeste eller andre med tilknytning til denne i anledning af personens forventede eller allerede afgivne forklaring til politiet eller i retten.

Herved vil de vidnetrusler, der ved lov nr. 282 af 29. april 1992 om ændring af straffeloven (Beskyttelse af vidner) og lov nr. 411 af 10. juni 1997 om ændring af straffeloven, retsplejeloven og våbenloven (Styrkelse af politiets muligheder for at efterforske alvorlig kriminalitet, konfiskation, øget vidnebeskyttelse og skærpelse af straffen for våbenbesiddelse m.v.) blev gjort strafbare i Danmark, også være kriminaliseret i Grønland. Der henvises i den forbindelse til de almindelige bemærkninger, pkt. 3.1, jf. Folketingstidende 1991-92, tillæg A, spalte 3709 ff., og pkt. 9.1, jf. Folketingstidende 1996-97, tillæg A, side 2507.

Der henvises til lovforslagets § 2, nr. 3, samt bemærkningerne hertil.

2.4. Anstaltspåbegyndt tilsyn

2.4.1. Gældende ret

Efter kriminallovens kapitel 30 er anstalt og tilsyn en del af foranstaltningssystemet.

Det fremgår af forarbejderne til kriminalloven, jf. Folketingstidende 2007-08 (2. samling), tillæg A, side 1633, at anvendelsesområdet for foranstaltningen bl.a. er de tilfælde, hvor hensynet til retsfølelsen, herunder til forurettede, taler for anstaltsanbringelse, mens hensynet til tiltaltes

personlige forhold taler for iværksættelse af tilsyn og eventuelt andre resocialiseringsforanstaltninger ved løsladelsen. Hvis der er behov herfor, vil domfældte desuden hurtigt kunne fjernes fra sit nuværende miljø, således at kriminalforsorgen gives mulighed for at opnå kontakt med tiltalte og planlægge forsorgsforløbet.

Som eksempel kan nævnes grov vold eller vold i gentagelsestilfælde eller efter omstændighederne stadigt gentagne berigelsesforbrydelser.

Foranstaltningen giver endvidere i modsætning til, hvad der er tilfældet efter prøveløsladelse, domstolene afgørende indflydelse på fastsættelsen af vilkår i forbindelse med tilsyn efter anstaltsanbringelsen.

Maksimumtiden for anstaltsanbringelse er fastsat til 3 måneder, og der kan ikke ske prøveløsladelse.

2.4.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Kredsdommerforeningen har på mødet i Rådet for Grønlands Retsvæsen i 2018 fremsat ønske om, at der i forbindelse med domme til anstalt og tilsyn efter kriminallovens § 145 etableres mulighed for at idømme anbringelse i mere end 3 måneder, da kredsdommerne oplever sager, hvor anstaltspåbegyndt tilsyn er en egnet foranstaltning – også for at hjælpe gerningsmanden ud af sin kriminalitet – men hvor 3 måneders-grænsen for anstaltsanbringelse ikke gør det muligt at anvende foranstaltningen.

Der blev gennemført en tilsvarende ændring af de danske regler om kombinationsdomme ved lov nr. 6 af 3. januar 1992 om ændring af straffeloven og retsplejeloven (samfundstjeneste mv.) efter anbefaling fra Straffelovrådet.

Hensynet bag forhøjelsen i Danmark var, at der kan forekomme tilfælde, hvor den forskyldte straf efter sædvanlig udmålingspraksis ligger på et niveau, hvor retten finder, at personlige forhold taler for en reduceret fuldbyrdelsestid, men vanskeligt kan gøre det forsvarligt at sætte den ubetingede strafdel så lavt som til 3 måneder.

Der henvises i den forbindelse til de almindelige bemærkninger til det danske lovforslag, pkt. 13.2., jf. Folketingstidende 1991-92, tillæg A, spalte 1883 ff.

Uanset at det for en konkret lovovertrædelse typisk er sådan, at frihedsberøvelsen bliver længere i Danmark end i Grønland, er det Justitsministeriets opfattelse, at de hensyn, der lå til grund for lovændringen i Danmark i 1992, i dag i vidt omfang også gør sig gældende i forhold til Grønland. Dog forudsættes det, at foranstaltningen som udgangspunkt ikke finder anvendelse i sager om grove seksualforbrydelser.

Det foreslås på den baggrund, at 3 måneders-grænsen i kriminallovens § 145 forhøjes til 6 måneder. Herved vil anvendelsesområdet for foranstaltningen – når henses til, at der som hovedregel sker prøveløsladelse efter kriminallovens § 149, stk. 1, efter to tredjedele af den samlede forskyldte foranstaltning – blive udvidet til at omfatte sager, hvor den forventede foranstaltning ville ligge i niveauet 8-12 måneders anstaltsanbringelse.

Det vil som hidtil være en forudsætning, at det findes påkrævet at idømme en ubetinget anstaltsanbringelse, og at tiltaltes personlige forhold på den anden side taler for en foranstaltning, der er gunstigere end den, der ville følge af dom til ubetinget anstaltsanbringelse med forventet prøveløsladelse, efter to tredjedele af anstaltstiden er udstået.

Der henvises til lovforslagets § 2, nr. 4, samt bemærkningerne hertil.

2.5. Udelukkelse fra fællesskab

2.5.1. Gældende ret

Efter kriminalloven findes der tre forskellige former for udelukkelse af en indsat fra det almindelige fællesskab i anstalterne. Det drejer sig om anbringelse i enrum, anbringelse i observationscelle samt anbringelse i sikringscelle, evt. under anvendelse af tvangsfiksering.

Anbringelse i enrum er den mindst indgribende form for udelukkelse af en indsat fra fællesskab og kan efter kriminallovens § 223 benyttes, hvis det er nødvendigt for at forebygge undvigelse, kriminel virksomhed eller voldsom adfærd. Modsat danske fængsler råder anstalterne i Grønland ikke over særlige afdelinger eller opholdsrum, hvor isoleringen kan gennemføres. Anbringelsen i enrum gennemføres derfor i praksis ved, at den indsatte isoleres i eget værelse.

Efter kriminallovens § 225 kan en indsat endvidere anbringes i observationscelle eller sikringscelle og under anbringelse i sikringscelle

tvangsfikseres ved anvendelse af bælte, hånd- og fodremme samt handsker, hvis det findes nødvendigt for at afværge truende vold, overvinde voldsom modstand eller for at forhindre selvmord eller anden selvbeskadigelse.

Betingelserne for anvendelse af henholdsvis observationscelle og sikringscelle er de samme, selvom der er tale om to forskelligt indrettede rum. Mens en observationscelle er indrettet med en fastspændt vægbriks samt et bord og en stol, der er fastspændt til gulvet, består inventaret i en sikringscelle alene af en seng med bælte og remme til tvangsfiksering.

2.5.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Rådet for Grønlands Retsvæsen har anbefalet, at der sker en lempelse af betingelserne for anvendelse af observationscelle, således at kravene for anvendelse af observationscelle svarer til de danske regler, jf. straffuldbyrdelseslovens § 64, og hvad der gjaldt i Grønland før ændringen af kriminalloven i 2010.

Baggrunden herfor er, at anbringelse i eget værelse efter kriminallovens § 223 er den eneste form for udelukkelse fra fællesskab, der er hjemmel til i de situationer, hvor en indsat udviser støjende adfærd, hærværk eller lignende voldsom adfærd. Dette er imidlertid ikke en tilstrækkelig præventiv foranstaltning til at opretholde ro og sikkerhed i anstalten, fordi den indsatte fortsat befinder sig på samme gang som andre indsatte og i et lokale, hvor der er møbler, der ikke er fastspændt.

Det foreslås derfor, at kravene for, hvornår en indsat kan anbringes i observationscelle lempes, så kortvarig anbringelse i observationscelle kan finde sted af ordens- eller sikkerhedsmæssige grunde. Det forudsættes, at observationsceller fremover vil blive anvendt, når det skønnes påkrævet for at hindre hærværk, når afgørende hensyn til opretholdelse af ro og sikkerhed i institutionen kræver det, eller når der er behov for særlig observation af en indsat, typisk for at hindre selvbeskadigelse.

Herved styrkes kriminalforsorgens mulighed for effektivt at sætte ind over for støjende adfærd, der forstyrrer ordenen i anstalten, eller hærværk mod inventar på eget værelse. Desuden vil det blive muligt at observere indsatte i tilfælde af svær beruselse efter hjemkomst fra udgang, idet der – modsat dørene til de indsatte egne værelser – er observationsrude i døren til observationscellen.

Justitsministeriet har overvejet, om der er behov for en nærmere lovregulering af brugen af observationscelle. I overensstemmelse med Straffelovrådets anbefaling til udformning af de tilsvarende danske regler (betænkning nr. 1355/1998 om en lov om fuldbyrdelse af straf mv., side 253-254), er det imidlertid Justitsministeriets opfattelse, at det er tilstrækkeligt at indføje en udtrykkelig lovhjemmel til at anvende disse celler til kortvarigt ophold for indsatte og at indsætte en bemyndigelsesbestemmelse, således at fastsættelsen af nærmere regler om godkendelse og anvendelse af observationsceller sker administrativt.

Der henvises til lovforslagets § 2, nr. 6-12, samt bemærkningerne hertil.

2.6. Gennemførelse af foranstaltninger over for mentalt retarderede

2.6.1. Gældende ret

Kriminallovens kapitel 33 omhandler særlige foranstaltninger over for psykisk syge kriminelle. Der kan være tale om anbringelse på hospital eller anden institution i Grønland eller i Danmark.

Reglerne om gennemførelse af foranstaltninger efter kapitel 33 findes i kriminallovens § 240. Heraf fremgår, at ansvaret for anbringelse og behandling af psykisk syge kriminelle påhviler sundhedsvæsenet. Det gælder både sindssyge og personer i en tilstand, der ganske må ligestilles hermed, og mentalt retarderede.

2.6.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Rådet for Grønlands Retsvæsen har anbefalet, at det i kriminallovens § 240 præciseres, at anbringelse af sindssyge eller personer i en tilstand, der ganske må ligestilles hermed, gennemføres af sundhedsvæsenet, mens anbringelse af mentalt retarderede gennemføres af socialvæsenet.

Baggrunden herfor er, at Naalakkersuisut har oplyst, at det i praksis er socialvæsenet, der forestår den praktiske fuldbyrdelse af domme til anbringelse af mentalt retarderede, herunder udfinder en egnet institutionsplads. Den nuværende formulering af bestemmelsen har imidlertid medført, at der ved flere lejligheder er opstået tvivl om, hvorvidt

det er sundhedsvæsenet eller socialvæsenet, der skal afholde udgifterne hertil, idet alene sundhedsvæsenet er nævnt i § 240.

På den baggrund foreslås det, at det udtrykkeligt fremgår af kriminalloven, at sundhedsvæsenet har ansvaret for gennemførelsen af anbringelse af sindssyge eller personer i en tilstand, der ganske må ligestilles hermed, mens socialvæsenet har ansvaret for anbringelse af mentalt retarderede.

Der henvises til lovforslagets § 2, nr. 13-14, samt bemærkningerne hertil.

3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Lovforslaget forventes at medføre begrænsede merudgifter for politiet, anklagemyndigheden, domstolene og kriminalforsorgen som følge af, at lovforslaget forventes at medføre få yderligere kriminalsager. Merudgifterne vil blive afholdt inden for myndighedernes eksisterende rammer.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslaget har ingen økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget forventes at medføre begrænsede merudgifter for borgerne, idet enkelte borgere vil skulle investere i aftrækkerlåse eller lignende som følge af indførslen af regler om opbevaring af skydevåben.

6. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

7. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter.

8. Hørte myndigheder og organisationer

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 10. december 2018 til den 10. januar 2019 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.:

Grønlands Landsret, Retten i Grønland, Domstolsstyrelsen, Rigsadvokaten, Rigspolitiet, Politimesteren i Grønland, Direktoratet for Kriminalforsorgen, Kriminalforsorgen i Grønland, Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Kredsdommerforeningen, Foreningen af Offentlige Anklagere, Politiforbundet i Danmark, Grønlands Politiforening, Fængselsforbundet, Advokatrådet, Danske Advokater, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Grønlandske Advokater, Landsforsvareren for Grønland, Forsvarerforeningen i Grønland, Institut for Menneskerettigheder, Retspolitisk Forening, Landsforeningen KRIM.

Derudover har et udkast til lovforslag været forelagt Grønlands Selvstyre til udtalelse.

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindre udgifter (hvis ja, angiv omfang)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen.	Lovforslaget forventes at medføre begrænsede merudgifter for politiet, anklagemyndigheden, domstolene og kriminalforsorgen, der vil blive afholdt inden for myndighedernes eksisterende rammer.

Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Lovforslaget forventes at medføre begrænsede merudgifter for borgerne, som følge af indførslen af regler om opbevaring af skydevåben.
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter.	
Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering	Ja	Nej X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Den foreslåede bestemmelse, som er ny, har til formål at indføre et alderskrav i våbenlov for Grønland i forhold til skydevåben og ammunition hertil, der både afspejler på samme tid, at børn i almindelighed ikke bør have adgang til skydevåben, og den grønlandske jagt- og fangerkultur.

Det foreslås, at det forbydes for personer under 16 år at indføre, tilvirke, erhverve, besidde, bære eller anvende skydevåben, samt genstande, der fremtræder som skydevåben og som følge af konstruktionen eller det anvendte materiale kan ombygges hertil, bestemte dele til de nævnte våben samt ammunition.

Bestemmelsens indledning er udformet som og skal forstås i overensstemmelse med § 1, stk. 1, i våbenlov for Grønland, jf. Folketingstidende 1992-93, tillæg A, spalte 898, idet der dog ikke er mulighed for, at personer under 16 år kan opnå tilladelse til at indføre, tilvirke, erhverve, besidde, bære eller anvende de genstande, der er omfattet af den foreslåede bestemmelse i *stk. 1, nr. 1*.

Ved udtrykket »skydevåben« i *stk. 1, nr. 1*, forstås ethvert bærbart våben med et løb, som enten affyrer, er konstrueret til at affyre eller på enkel vis vil kunne omdannes til at affyre et hagl, en kugle eller et projektil ved hjælp af et brændbart drivmiddel.

Signalvåben og kombinerede gas- og signalvåben (løsskudsvåben), hvis virkning alene beror på lyd eller lyseffekten, uden at der affyres et hagl, en kugle eller et projektil, er ikke omfattet af den foreslåede bestemmelse.

Et våben, der er ubrugbargjort ved gennemsavning på langs af hele piben og en væsentlig del af låsestolens forbro, anses heller ikke for et skydevåben i lovens forstand. Baggrunden herfor er, at våbnet er ubrugbargjort på en sådan måde, at det ikke kan benyttes til skydning eller ved konstruktive ændringer kan gøres anvendelig hertil.

For så vidt angår udtrykket »genstande, som fremtræder som et skydevåben og som følge af konstruktionen eller det anvendte materiale kan ombygges hertil«, bemærkes, at forbuddet alene omfatter genstande, der både fremstår som et skydevåben og faktisk også kan ombygges hertil. Forbuddet omfatter imidlertid ikke attrapvåben, dvs. ydre efterligninger af skydevåben.

Det foreslås i bestemmelsens *stk. 1, nr. 2*, at piber, låse, bundstykker og baskyler til de våben, der er nævnt i den foreslåede bestemmelse i *stk. 1, nr. 1*, er omfattet af forbuddet. Der er tale om dele, der hver især anses for at være væsentlige for anvendelsen af et skydevåben.

Det foreslås i bestemmelsens *stk. 1, nr. 3*, at ammunition, herunder også patronhylstre, tændskruer, fænghætter, brandrør og projektiler, omfattes af forbuddet. Bestemmelsens angivelse af eksempler på komponenter til brug for fremstillingen af ammunition er ikke udtømmende.

Det foreslås, at overtrædelse af den foreslåede bestemmelse i § 1 a, stk. 1, kan medføre foranstaltninger i henhold til kriminalloven.

Med henblik på at tage højde for jagt- og fangerkulturen i Grønland og at sikre, at børn under 16 år kan deltage i jagt eller flugtskydning med en ansvarlig voksen, foreslås det i *stk. 2*, at der indføres en ledsagerordning.

Det foreslås, at en person under 16 år kan bære eller anvende skydevåben og ammunition hertil i forbindelse med jagt eller flugtskydning, hvis personen er i følge med en ledsager.

Det foreslås, at ledsageren skal være fyldt 18 år og være i besiddelse af et gyldigt erhvervs- eller fritidsjagtbevis. Det er derimod ikke et krav, at der er en relation mellem ledsageren og den mindreårige, men det er forventningen, at hovedanvendelsesområdet for bestemmelsen vil være forældre, der tager deres børn med på jagt eller flugtskydning.

Ledsagerordningen finder alene anvendelse i forbindelse med jagtrelaterede aktiviteter, herunder i forbindelse med indskydning, målskydning eller egentlig jagt, samt i forbindelse med flugtskydning. Hvis den mindreårige bærer skydevåben under transport til eller fra anvendelsesstedet, må der ikke foretages svinkeærinder.

Det foreslås i *stk. 3*, at det påhviler forældremyndighedens indehaver at sikre, at personer under 16 år er ifølge med en egnet ledsager, når de bærer eller anvender skydevåben og ammunition hertil i forbindelse med jagt eller flugtskydning.

Hvis en person under 16 år går på jagt eller til flugtskydning, og i den forbindelse bærer eller anvender skydevåben og ammunition uden en ledsager, kan der således iværksættes foranstaltninger over for en forældremyndighedsindehaver, hvis det kan tilregnes forældremyndighedsindehaveren som uagtsomt, at den mindreårige er gået på jagt eller til flugtskydning uden en ledsager, f.eks. fordi de har set den mindreårige følges med nogen, der bærer skydevåben, eller har set den mindreårige forberede sig på at skulle på jagt.

Det foreslås endvidere, at der kan iværksættes foranstaltninger over for en forældremyndighedsindehaver, hvis forældremyndighedsindehaveren vidste eller burde have vidst, at ledsageren var uegnet som ledsager.

En person er ikke egnet som ledsager, hvis den pågældende som følge af beruselse, sygdom, svækkelse, overanstrengelse, mangel på søvn, påvirkning af opstemmende eller bedøvende midler eller af lignende årsag befinder sig i en sådan tilstand, at han eller hun ikke kan håndtere et skydevåben på betryggende måde.

Hvis ledsageren er under 18 år gammel og/eller ikke har et erhvervs- eller fritidsjagtbevis, vil der som udgangspunkt kunne iværksættes foranstaltninger over for forældremyndighedens indehaver, hvis ikke forældremyndighedens indehaver har sikret sig, at ledsageren opfylder betingelserne for at være ledsager, f.eks. ved at se ledsagerens bopælsattest eller originale billedlegitimation og et gyldigt erhvervs- eller fritidsjagtbevis.

Det foreslås i *stk. 4*, at det påhviler ledsageren løbende at føre opsyn med den mindreårige. Ledsageren skal sikre, at den mindreårige håndterer skydevåbnet med den fornødne forsigtighed og ikke begynder at lege med det.

Ledsagerens opsynsforpligtelse indebærer, at ledsageren til enhver tid skal holde sig i umiddelbar nærhed af den mindreårige. Det beror på en konkret vurdering af bl.a. vejrforhold og den mindreåriges modenhed og erfaring med våbenhåndtering, hvor langt ledsageren kan være fra den mindreårige. Det afgørende for vurderingen er, at ledsageren kan se, hvad den mindreårige foretager sig og om nødvendigt kan gribe ind.

Hvis den mindreårige – på trods af ledsagerens forsøg på instruktion af den mindreårige – ikke håndterer våbnet med den fornødne forsigtighed, vil ledsageren som led i sin pligt til at føre opsyn med den mindreårige have pligt til at tage våbnet fra den mindreårige.

Hvis den mindreårige ikke frivilligt vil overdrage skydevåbnet til ledsageren på dennes forlangende, skal ledsageren ikke forsøge at afvæbne den mindreårige med magt. I stedet skal ledsageren snarest muligt kontakte politiet og give politiet oplysning herom.

Ledsagerens forpligtelser ophører, når der ikke længere er tale om, at den mindreårige bærer eller anvender våbnet i forbindelse med jagt eller flugtskydning, når den mindreårige har afleveret skydevåbnet til ledsageren eller når ledsageren har meddelt politiet, at den mindreårige ikke vil aflevere skydevåbnet til ledsageren.

Det foreslås, at der kan iværksættes foranstaltninger over for en ledsager, der ikke holder sig i umiddelbar nærhed af den mindreårige, eller ikke løbende fører opsyn med den mindreårige. Således vil der f.eks. kunne iværksættes foranstaltninger over for en ledsager, hvis ledsageren er så optaget af sin egen jagt, at ledsageren reelt ikke holder øje med barnet og således ikke har forudsætningerne for at kunne gribe ind over for barnet. Der vil også kunne iværksættes foranstaltninger over for en ledsager, som selv skyder mod flyvende mål under flugtskydning samtidig med, at den mindreårige bærer eller anvender skydevåben.

Der vil også kunne iværksættes foranstaltninger, hvis ledsageren ikke udfolder rimelige bestræbelser på at stoppe den mindreårige, hvis denne begynder at lege med våbnet, f.eks. ved at irettesætte den mindreårige, forlange, at den mindreårige overdrager våbnet til ledsageren eller kontakter politiet med oplysning om, at den mindreårige ikke vil overdrage våbnet til ledsageren.

Der henvises i øvrigt til punkt 2.1.2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 2

Efter § 2 i våbenlov for Grønland er det forbudt at overdrage eller overlade andre besiddelsen af de genstande, der er omfattet af kontrolordningen i lovens § 1, medmindre erhververen eller modtageren foreviser den fornødne tilladelse.

Bestemmelsen, hvis overtrædelse kan medføre foranstaltninger i henhold til kriminalloven, udelukker i praksis fjernsalg af våben, der er omfattet af kontrolordningen.

For at sikre et effektivt værn mod, at personer under 16 år får adgang til våben uden for rammerne af den foreslåede ledsagerordning, foreslås det i *stk. 2*, at der skal gælde et tilsvarende forbud mod overdragelse eller overladelse af skydevåben til personer under 16 år. Der stilles i den

forbindelse krav om, at det ved overdragelse eller overladelse af skydevåben mv., der er omfattet af den foreslåede bestemmelse i § 1 a, stk. 1, skal sikres, at erhververen eller modtageren er fyldt 16 år.

Der vil kunne iværksættes foranstaltninger, hvis ledsageren ikke har sikret sig, at erhververen eller modtageren er fyldt 16 år, f.eks. ved, at den pågældende personligt foreviser bopælsattest eller original billedlegitimation.

Til nr. 3

Efter § 6 i våbenlov for Grønland kan Politimesteren i Grønland i en tilladelse efter § 1 i våbenlov for Grønland fastsætte sådanne vilkår vedrørende opbevaringen og rådigheden, som må antages at være påkrævet af hensyn til sikkerheden.

Der kan fastsættes vilkår om, at våben skal opbevares forsvarligt og så vidt muligt på et sted, der er utilgængeligt for uvedkommende. Der kan for skydevåben, der ikke opbevares i et sikkert, aflåset gemme, fastsættes vilkår om, at låsen eller bundstykket udtages og anbringes under lås. Der kan desuden fastsættes vilkår om, at ammunition til skydevåben skal opbevares for sig i et aflåset gemme.

Våbenlov for Grønland indeholder ikke herudover krav til opbevaring af våben. Der gælder derfor alene krav til opbevaring af våben, hvis det er fastsat i en konkret tilladelse til særligt farlige våben efter § 1 i våbenlov for Grønland.

Den foreslåede bestemmelse, som er ny, har til formål at indføre minimumskrav til opbevaring af skydevåben for at øge trygheden i Grønland, idet krav til opbevaring af skydevåben kan have betydning for antallet af vådeskudsulykker, episoder med afskydning af skydevåben i bymæssig bebyggelse og selvmordsforsøg med anvendelse af skydevåben.

Det foreslås i *stk. 1*, at skydevåben skal opbevares forsvarligt og utilgængeligt for uvedkommende.

At et våben skal opbevares forsvarligt indebærer, at skydevåbnet opbevares adskilt fra ammunitionen, f.eks. ved at ammunitionen opbevares i en skuffe eller et aflukke adskilt fra skydevåbnet.

At et våben skal opbevares utilgængeligt for uvedkommende indebærer, at våbnet ikke frit skal kunne borttages og anvendes uden ejerens medvirken. Det er ikke afgørende, hvordan man mere præcist gør sit våben utilgængeligt. F.eks. kan våbnet eller bundstykket låses inde i et almindeligt skab eller skuffe, våbnet kan påmonteres en aftrækkerlås eller våbnet kan lænkes til fast inventar.

Således skal en indbrudstyv ikke kunne have uhindret adgang til et funktionsdygtigt skydevåben.

Det foreslås i *stk. 2*, at Politimesteren i Grønland bemyndiges til at fastsætte nærmere regler for opbevaring af våben og ammunition. Det forudsættes i den forbindelse, at politimesteren ikke kan fastsætte mere restriktive regler for opbevaring af genstande omfattet af forbuddet i § 1 a, stk. 1, end hvad Politimesteren i Grønland kan fastsætte i konkrete tilladelser efter § 1, jf. § 6 i våbenlov for Grønland.

Det forudsættes, at der ikke vil kunne fastsættes krav om, at våben skal opbevares i et typegodkendt våbenskab, der skal boltres fast til vægge og gulve.

Der henvises i øvrigt til punkt 2.1.2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 4

Våben, der er omfattet af § 1 i våbenlov for Grønland, er særligt farlige skydevåben, som personer under 16 år ikke bør have adgang til, og som personer under 16 år heller ikke har behov for at have adgang til, f.eks. i forbindelse med jagt.

Det foreslås på den baggrund, at personer under 16 år ikke skal kunne meddeles tilladelse til at indføre, tilvirke, erhverve, besidde, bære eller anvende genstande omfattet af forbuddet i § 1 i våbenlov for Grønland.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 1, og pkt. 2.1.2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 5 og 6

Efter § 13 i våbenlov for Grønland er våbenlovens forbuds- og påbudsbestemmelser sanktioneret med foranstaltning i henhold til kriminallov for Grønland.

Der foreslås en grundlæggende ordning, hvorefter der altid er en voksen, der er ansvarlig for håndteringen af et våben, når en person under 16 år går på jagt eller til flugtskydning, eller når der overdrages eller overlades et våben til en person under 16 år.

Forældremyndighedsindehaveren er ansvarlig for, at der er en egnet ledsager med, når en person under 16 år går på jagt eller til flugtskydning, og ledsageren er ansvarlig for at overholde sine forpligtelser.

Hvis den mindreårige er 15 år gammel, vil der tillige kunne iværksættes foranstaltninger over for den mindreårige for overtrædelse af det foreslåede forbud i § 1 a, stk. 1.

Det foreslås endvidere, at en overtrædelse af den foreslåede bestemmelse i § 3 a i våbenlov for Grønland, jf. lovforslagets § 1, nr. 3, om opbevaring af våben kan sanktioneres med foranstaltning i henhold til kriminallov for Grønland.

Der henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 1-3, og pkt. 2.1.2 i de almindelige bemærkninger.

Til § 2

Til nr. 1

Afskydning af skydevåben i bymæssig bebyggelse vil efter omstændighederne være en overtrædelse af kriminalloven.

Der kan f.eks. være tale om en overtrædelse af kriminallovens § 90, stk. 2, hvorefter den, der for egen vindings skyld, af grov kådhed eller på lignende hensynsløs måde volder nærliggende fare for nogens liv, førlighed eller sundhed, dømmes for uforsvarlig omgang med farlige ting.

Hvis der ikke ved skudafgivelsen er sket en overtrædelse af kriminallovens § 90, stk. 2, f.eks. fordi der ikke er andre personer, som udsættes for konkret fare, vil der være tale om en overtrædelse af § 12, stk. 2, i de kommunale politivedtægter.

Efter Justitsministeriets opfattelse er afskydning af rifler, jagtgeværer, luftbøsser og andre håndvåben i bebyggede områder ikke forbrydelser af en karakter, der hører til i politivedtægten.

For tydeligt at markere, at der er tale om alvorlig kriminalitet og for at undgå, at der udvises tilbageholdenhed med konfiskation i sagerne, fordi der er tale om særlovsovertrædelser, foreslås det at indføre et delikt i kriminalloven om skudafgivelse i bebyggede områder.

Den foreslåede ændring er udtryk for, at samfundet har skærpet sit syn på skudafgivelse i bebyggede områder.

Gerningsindholdet er, at en person, uden at betingelserne for at anvende bestemmelsen i § 90, stk. 2, er opfyldt, uretmæssigt afskyder rifler, jagtgeværer, luftbøsser og andre håndvåben inden for en afstand af 500 meter fra bebyggede områder.

Idet det alene er uretmæssig afskydning, der er omfattet af bestemmelsen, er afskydning lovlig, hvis politiet har givet tilladelse hertil, f.eks. i forbindelse med konkurrenceskydning på en særligt godkendt bane.

Indskydning af rifler eller afskydning af rifler op i luften inden for bebyggede områder vil derimod aldrig kunne være retmæssig.

Bestemmelsen omfatter alene en zone på 500 m fra bymæssig bebyggelse.

Ved bymæssig bebyggelse forstås såvel byer som bygder, ligesom der både forstås et beboelsesområde og et industri- eller landsbrugsområde. Derimod vil områder med en enkelt hytte eller ganske få hytter, herunder navnlig områder med jagthytter eller shelters, hvorfra man naturligt går på jagt, ikke være omfattet. Afstanden fra bymæssig bebyggelse vil skulle måles i fugleperspektiv.

Bestemmelsen supplerer kriminallovens § 90, stk. 2, og vil bl.a. finde anvendelse på de situationer, hvor en person skyder vildt omkring sig i bymæssig bebyggelse uden at have et mål for sine skyderier, og uden at der konkret opstår nærliggende fare for nogens liv, førlighed eller sundhed.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 2

Den foreslåede ændring af § 90, stk. 4, der bliver stk. 5, er en konsekvensændring som følge af lovforslagets § 2, nr. 1.

Til nr. 3

Efter kriminallovens § 98 dømmes den, som fremsætter kvalificerede trusler. Det anses i den forbindelse som en skærpende omstændighed, at truslerne fremsættes i anledning af et vidnes forklaring til politiet eller i retten.

Det foreslås, at der i *stk. 2* indsættes en supplerende regel til den almindelige trusselsbestemmelse, der giver en betydelig forbedret kriminalretlig beskyttelse i tilfælde af kriminelle handlinger udøvet over for vidner mv. i kriminalsager og civile sager.

Bestemmelsen vil særligt finde anvendelse i tilfælde, hvor der fremsættes trusler om simpel vold, med det formål at udøve pression over for et vidne, der står over for at skulle afgive forklaring over for politiet eller retten i en kriminalsag eller over for retten i en civil sag, samt i tilfælde, hvor de pågældende handlinger udføres som udtryk for hævn eller med henblik på at udøve repressalier over for det pågældende vidne i anledning af en afgivet forklaring i en kriminalsag eller civil sag. Det vil f.eks. være tilfældet, hvor der fremsættes efterfølgende trusler mod offeret om øretæver eller lignende vold, der ikke falder ind under § 98, stk. 1, og heller ikke sker som led i ulovlig tvang.

Bestemmelsen anvender ikke udtrykket »vidne«. I stedet tales om en persons forventede eller allerede afgivne forklaring til politiet eller i retten. Det skyldes, at den pågældende i visse tilfælde vil have status som sigtet/tiltalt og ikke som vidne, hvis der er tale om en medgerningsmand, der vælger at aflægge tilståelse også om andres andel i lovovertrædelsen.

Afgrænsningen af begrebet »nærmeste« må foretages i overensstemmelse med det tilsvarende begreb i retsplejelovens § 144 om, hvem der er fritaget for den almindelige vidnepligt til at afgive forklaring i retten.

Endelig omfatter bestemmelsen også andre med tilknytning til vidnet, f.eks. en arbejdsgiver. Afgørende for denne kategori er, at truslen skal være egnet som indirekte påvirkning af vidnets forklaring.

Der er ikke med lovforslaget tilsigtet en ændring af, at det i forhold til kriminallovens delikter er en skærpende omstændighed, at et angreb er udøvet i anledning af en persons forventede eller allerede afgivne forklaring til politiet eller i retten.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 4

Efter kriminallovens § 145, stk. 1, kan retten bestemme, at den dømte skal anbringes i anstalt i et bestemt tidsrum, der ikke kan overstige 3 måneder, og efterfølgende undergive sig tilsyn.

Det foreslås, at tidsrummet forhøjes til 6 måneder. Det vil herved blive muligt at afsige en dom til anstalt og tilsyn i tilfælde, hvor retten på den ene side ikke finder det nødvendigt med en længere dom til anstaltsanbringelse, men på den anden side ikke finder en anstaltstid på 3 måneder tilstrækkelig.

Ændringen forventes at være formålstjenlig i nogle tilfælde, hvor den samlede foranstaltning ville have ligget på et niveau af 8-12 måneder eller eventuelt højere. Ved lavere foranstaltninger vil der formentlig sjældent være anledning til at fastsætte en anstaltstid på mere end 3 måneder, fordi der normalt kan ventes at ske prøveløsladelse efter to tredjedele af anbringelsestiden.

Justitsministeriet forudsætter imidlertid, at foranstaltningen som udgangspunkt ikke finder anvendelse i sager om grove seksualforbrydelser.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.4.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 5

Den foreslåede ændring af overskriften før § 223 er en konsekvensændring som følge af, at reglerne om anvendelse af observationscelle foreslås indsat under samme overskrift som reglerne om enrumsanbringelse.

Der henvises nærmere til bemærkningerne til § 2, nr. 6-12, og til pkt. 2.5.2 i de almindelige bemærkninger.

Til nr. 6

Efter kriminallovens § 225 kan en indsat anbringes i observationscelle eller sikringscelle, hvis det findes nødvendigt for at afværge truende vold, overvinde voldsom modstand eller for at forhindre selvmord eller anden selvbeskadigelse.

Den foreslåede bestemmelse, som er ny, lemper kravene for, hvornår en indsat kan anbringes i observationscelle, så kortvarig anbringelse i observationscelle kan finde sted af ordens- eller sikkerhedsmæssige grunde. Det forudsættes, at observationsceller fremover vil blive anvendt, når det skønnes påkrævet for at hindre hærværk, når afgørende hensyn til opretholdelse af ro og sikkerhed i institutionen kræver det, eller når der er behov for særlig observation af en indsat, typisk for at hindre selvbeskadigelse.

Der er tale om en styrkelse af kriminalforsorgens mulighed for effektivt at sætte ind over for støjende adfærd, der forstyrrer ordenen i anstalten, og hærværk mod inventar på eget værelse. Desuden vil det blive muligt at observere indsatte i tilfælde af svær beruselse efter hjemkomst fra udgang, idet der – modsat dørene til de indsattes egne værelser – er observationsrude i døren til observationscellen.

Den foreslåede bestemmelse undtager på den baggrund institutionens afgørelser om, at en indsat kortvarigt af ordens- eller sikkerhedsmæssige grunde skal opholde sig i eget opholdsrum eller i særlig observationscelle, fra bestemmelserne i § 223.

Stk. 2 indeholder en bemyndigelse for ledelsen af Kriminalforsorgen i Grønland til at fastsætte regler om indsattes ophold efter stk. 1, herunder om godkendelse og anvendelse af observationsceller.

Den foreslåede bestemmelse svarer til § 64, stk. 1, nr. 1, og stk. 2, i, straffuldbyrdsloven og til retsstillingen i Grønland, indtil kriminalloven trådte i kraft i 2010, jf. pkt. 2.5.2 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Til nr. 7-12

De foreslåede ændringer af § 225 samt overskriften hertil er en konsekvensændring som følge af, at reglerne om anvendelse af

observationscelle i medfør af lovforslagets § 2, nr. 6, lempes og flyttes over i en ny særskilt bestemmelse.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 6, og til pkt. 2.5.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 13 og 14

Efter kriminallovens § 240, stk. 1, gennemføres anbringelse og behandling efter kapitel 33 af psykisk syge af sundhedsvæsenet.

Den nuværende ansvarsfordeling mellem sundhedsvæsenet og socialvæsenet har vist sig at give anledning til tvivl om, hvem der har betalingsforpligtelsen i forbindelse med gennemførelse af foranstaltninger efter kapitel 33 over for mentalt retarderede.

Bestemmelsen i *stk. 1* foreslås derfor ændret, således at det – efter ønske fra Naalakkersuisut – præciseres, at sundhedsvæsenet alene har ansvaret for gennemførelse af foranstaltninger efter kapitel 33 over for sindssyge eller personer i en tilstand, der ganske må ligestilles hermed. Samtidig indsættes efter stk. 1, et nyt *stk. 2*, der fastlægger, at ansvaret for anbringelse og behandling af mentalt retarderede kriminelle påhviler socialvæsenet.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.6.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 3

Det foreslås, at loven træder i kraft den [...], jf. *stk. 1*.

Det foreslås, at ændringerne af våbenlov for Grønland træder i kraft den [...], jf. *stk. 2*.

Formålet med at lade denne del af loven træde i kraft på et senere tidspunkt er at give borgerne lejlighed til at indrette sig på de nye regler, herunder at personer under 16 år, der lovligt er i besiddelse af skydevåben efter de gældende regler, kan overdrage eller overlade disse til andre.

Endvidere vil det give politiet lejlighed til – i relevant omfang – at vejlede borgerne om de nye regler, f.eks. i forbindelse med borgermøder.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I våbenlov for Grønland, lov
nr. 1008 af 19. december 1992,
foretages følgende ændringer:

§ 1. Det er forbudt uden
tilladelse fra politimesteren i
Grønland at indføre, tilvirke,
erhverve, besidde, bære eller
anvende

- 1) pistoler, revolvere og andre
korte håndskydevåben,
- 2) hel- og halvautomatiske
geværer, herunder
halvautomatiske glatløbede
haglgeværer, som kan
indeholde mere end 2
haglpatroner,
- 3) maskinpistoler,
- 4) maskingeværer,
- 5) piber, låsestole, bundstykker
og baskyler til de våben, der
er nævnt under nr. 1-4,
- 6) ammunition til de våben, der
er nævnt under nr. 1-4,
derunder også patronhylstre,
tændskruer, fænghætter,
brandrør og projektiler.

Stk. 2. Luft- og fjederbøsser er
undtaget fra forbudet i stk. 1.

Stk. 3. Justitsministeren kan
fastsætte regler om, at andre end
de i stk. 1 nævnte våben omfattes
af forbudet. Endvidere kan
justitsministeren undtage våben
omfattet af stk. 1, herunder

halvautomatiske geværer, der anvendes erhvervsmæssigt til jagtformål, fra lovens kontrolordning. Politimesteren i Grønland kan fastsætte regler om, at ammunition omfattet af stk. 1, nr. 6, er undtaget fra lovens kontrolordning.

1. Efter § 1 indsættes:

»§ 1 a. Det er forbudt for personer under 16 år at indføre, tilvirke, erhverve, besidde, bære eller anvende

- 1) skydevåben samt genstande, der fremtræder som skydevåben og som følge af konstruktionen eller det anvendte materiale kan ombygges hertil,
- 2) piber, låsestole, bundstykker og baskyler til de våben, der er nævnt under nr. 1,
- 3) ammunition til skydevåben, herunder også patronhylstre, tændskruer, fænghætter, brandrør og projektiler.

Stk. 2. Uanset stk. 1, kan personer under 16 år bære eller anvende de i stk. 1 nævnte genstande i forbindelse med jagt eller flugtskydning, hvis personen er i følge med en ledsager, der

- 1) er fyldt 18 år og
- 2) er i besiddelse af et gyldigt erhvervs- eller fritidsjagtbevis.

Stk. 3. Det påhviler forældremyndighedens

indehaver at sikre, at personer under 16 år er ifølge med en egnet ledsager, jf. stk. 2, når personen bærer eller anvender de i stk. 1 nævnte genstande i forbindelse med jagt eller flugtskydning.

Stk. 4. Det påhviler ledsageren, jf. stk. 2, løbende at føre opsyn med personen under 16 år.«

§ 2. Det er forbudt at overdrage eller overlade andre besiddelsen af de af § 1 omfattede genstande, medmindre erhververen eller modtageren foreviser den fornødne tilladelse.

2. I § 2 indsættes som *stk. 2*:

»*Stk. 2.* I tilfælde, hvor der efter § 1 a, stk. 1, gælder krav om alder for at erhverve eller besidde genstande, er det forbudt at overdrage eller overlade andre besiddelsen af disse, medmindre erhververen eller modtageren godtgør at være fyldt 16 år, jf. dog § 1 a, stk. 2.«

§ 3. § 1 og § 2 skal dog ikke være til hinder for, at et våbens pibe- eller låselele, bundstykke eller dele af baskyler ved istandsættelse fornys.

3. Efter § 3 indsættes:

»**§ 3 a.** Genstande, der er omfattet af § 1 a, stk. 1, skal opbevares forsvarligt og utilgængeligt for uvedkommende.

Stk. 2. Politimesteren i Grønland kan fastsætte regler om opbevaring af våben og ammunition mv., som er påkrævet af hensyn til sikkerheden.«

§ 4. Tilladelser efter denne lov kan kun gives til personer om hvis personlige forhold og hidtidige vandel, der ikke foreligger oplysninger, der gør det betænkeligt at imødekomme ansøgningen.

Stk. 2-3. ---

4. I § 4, *stk. 1*, indsættes efter »personer,«: »der er fyldt 16 år, og«.

§ 13. Overtrædelse af § 1, stk. 1, § 2, § 5, § 8, stk. 3, § 9, § 10, stk. 1 og 5, § 14, stk. 2, samt overtrædelse af et forbud efter § 1, stk. 3, kan medføre foranstaltninger i henhold til kriminalloven. Foranstaltninger kan ligeledes iværksættes over for den, der undlader at efterkomme et vilkår fastsat efter § 6.

Stk. 2. ---

5. I § 13, *stk. 1*, indsættes efter »§ 1, stk. 1,«: »§ 1 a, stk. 1, 3 og 4,«.

6. I § 13, *stk. 1*, indsættes efter »§ 2,«: »§ 3 a,«.

§ 2

I kriminallov for Grønland, jf. lovbekendtgørelse nr. 1045 af 7. september 2017, foretages følgende ændringer:

§ 90. ---

Stk. 2. Det samme gælder den, der for vindings skyld, af grov

kådhed eller på lignende hensynsløs måde volder nærliggende fare for nogens liv, førlighed eller sundhed.

Stk. 3. Ligeledes dømmes den, der på hensynsløs måde forvolder fare for, at nogen smittes med en livstruende og uhelbredelig sygdom.

Stk. 4. Justitsministeren fastsætter efter forhandling med ministeren for sundhed og forebyggelse, hvilke sygdomme der er omfattet af stk. 3.

§ 98. For fremsættelse af trusler dømmes den, som på en måde, der er egnet til hos nogen at fremkalde alvorlig frygt for eget eller andres liv, helbred eller velfærd, truer med at foretage en forbrydelse.

§ 145. Ved dom til anstalt og tilsyn bestemmer retten, at den

1. I § 90 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»*Stk. 3.* På samme måde dømmes den, der, uden at betingelserne for at anvende stk. 2 foreligger, uretmæssigt afskyder rifler, jagtgeværer, luftbøsser og andre håndvåben inden for en afstand af 500 meter fra bebyggede områder.«
Stk. 3 og 4 bliver herefter stk. 4 og 5.

2. I § 90, *stk. 4*, der bliver *stk. 5*, ændres »stk. 3« til: »stk. 4«.

3. I § 98 indsættes som *stk. 2*:

»*Stk. 2.* På samme måde dømmes den, som, uden at betingelserne for at anvende stk. 1 foreligger, med trussel om vold forulemper en person, dennes nærmeste eller andre med tilknytning til denne i anledning af personens forventede eller allerede afgivne forklaring til politiet eller i retten.«

dømte skal anbringes i anstalt i et bestemt tidsrum, der ikke kan overstige 3 måneder. Retten fastsætter samtidig, at den dømte efterfølgende skal undergive sig tilsyn. Bestemmelserne i kapitel 28 om tilsynsdomme finder herved tilsvarende anvendelse.

Stk. 2. ---

Anbringelse i enrum

§ 223. Institutionens leder eller den, der bemyndiges dertil, kan anbringe en indsat i enrum, hvis det er nødvendigt for at forebygge undvigelse, kriminel virksomhed eller voldsom adfærd.

Stk. 2. Hvis der er grund til at antage, at betingelserne i stk. 1 for anbringelse i enrum er opfyldt, kan institutionen midlertidigt anbringe den indsatte i enrum, mens spørgsmålet om enrumsanbringelse behandles.

Stk. 3. En indsat, der anbringes i enrum, isoleres i eget opholdsrum eller i opholdsrum på særlig afdeling. Under anbringelsen er den indsatte ikke undergivet andre begrænsninger i sin tilværelse end sådanne, der er en følge af anbringelsen i enrum, jf. § 172.

Stk. 4. Anbringelse i enrum må ikke foretages, hvis udelukkelsen

4. I § 145, stk. 1, ændres »3 måneder« til: »6 måneder«.

5. Overskriften før § 223 affattes således:

»Udelukkelse fra fællesskab«.

efter indgrebets formål og den krænkelse og det ubehag, som indgrebet må antages at forvolde, ville være et uforholdsmæssigt indgreb.

Stk. 5. Anbringelse i enrum skal gennemføres så skånsomt, som omstændighederne tillader.

Stk. 6. Anbringelse i enrum skal straks bringes til ophør, når betingelserne herfor ikke længere er opfyldt. Institutionen skal mindst én gang om ugen overveje spørgsmålet om helt eller delvis, at bringe anbringelsen i enrum til ophør.

Stk. 7. Ledelsen af Kriminalforsorgen i Grønland fastsætter regler om anbringelse i enrum, herunder om indberetningspligt.

6. Efter § 223 indsættes før overskriften før § 224:

»§ 223 a. Bestemmelserne i § 223 omfatter ikke institutionens afgørelser om, at en indsat kortvarigt af ordens- eller sikkerhedsmæssige grunde skal opholde sig i eget opholdsrum eller i særlig observationscelle.

Stk. 2. Ledelsen af Kriminalforsorgen i Grønland fastsætter regler om indsattes ophold efter stk. 1, herunder om godkendelse og anvendelse af observationsceller.«

Håndjern

§ 224. Håndjern kan anvendes, hvis det er nødvendigt

- 1) for at afværge truende vold eller overvinde voldsom modstand,
- 2) for at hindre selvmord eller anden selvbeskadigelse eller
- 3) for at hindre undvigelse.

Stk. 2. Håndjern må ikke anvendes, hvis det efter indgrebets formål og den krænkelse og det ubehag, som indgrebet må antages at forvolde, ville være et uforholdsmæssigt indgreb.

Stk. 3. Håndjern skal anvendes så skånsomt, som omstændighederne tillader.

Stk. 4. Ledelsen af Kriminalforsorgen i Grønland fastsætter regler om anvendelsen af håndjern, herunder om lægetilsyn og andet tilsyn.

Observationscelle, sikringscelle, tvangsfiksering

§ 225. Institutionens leder eller den, der bemyndiges dertil, kan bestemme, at en indsat anbringes i observationscelle eller i sikringscelle og under anbringelse i sikringscelle tvangsfikseres ved anvendelse af bælte, hånd- og fodremme samt handsker, hvis det er nødvendigt

- 1) for at afværge truende vold eller overvinde voldsommodstand eller

7. *Overskriften* før § 225 affattes således:

»Sikringscelle og tvangsfiksering«.

8. I § 225, *stk. 1*, udgår »i observationscelle eller«.

2) for at hindre selvmord
eller anden
selvbeskadigelse.

Stk. 2. Anbringelse i
observations- og sikringscelle og
tvangsfiksering må dog ikke
foretages, hvis det efter
indgrebets formål og den
krænkelse og det ubehag, som
indgrebet må antages at forvolde,
ville være et uforholdsmæssigt
indgreb.

Stk. 3. Anbringelse i
observationscelle, sikringscelle
og tvangsfiksering skal foretages
så skånsomt, som
omstændighederne tillader.

Stk. 4. ---

Stk. 5. Ved anbringelse i
observationscelle og i
sikringscelle uden
tvangsfiksering skal der tilkaldes
læge, hvis der er mistanke om
sygdom, herunder om
tilskadekomst, hos den indsatte,
eller hvis den indsatte selv
anmoder om lægehjælp.

Stk. 6. Ledelsen af
Kriminalforsorgen i Grønland
fastsætter regler om godkendelse
af observationsceller og
sikringsceller,
og om anvendelsen af
observationscelle, sikringscelle
og tvangsfiksering, herunder om
lægetilsyn og andet tilsyn.

§ 240. Anbringelse og
behandling efter kapitel 33 af

9. I § 225, *stk. 2*, udgår
»observations- og«.

10. I § 225, *stk. 3* og *stk. 6*,
udgår »observationscelle,«.

11. I § 225, *stk. 5*, udgår »i
observationscelle og«.

12. I § 225, *stk. 6*, udgår
»observationsceller og«

13. I § 240, *stk. 1*, ændres
»psykisk syge« til: »sindssyge

psykisk syge gennemføres af sundhedsvæsenet.

Stk. 2. Tilsyn og særvilkår, der er fastsat efter § 157, stk. 2, gennemføres efter bestemmelserne i kapitel 40 om fuldbyrdelse af foranstaltninger med tilsyn mv.

Stk. 3. Ledelsen af Kriminalforsorgen i Grønland fastsætter regler om kriminalforsorgens medvirken ved gennemførelse af vilkår om psykiatrisk behandling og om kriminalforsorgens samarbejde med det psykiatriske behandlingssystem i forbindelse hermed.

eller personer i en tilstand, der må ganske ligestilles hermed,«.

14. I § 240 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»*Stk. 2.* Anbringelse og behandling efter kapitel 33 af mentalt retarderede gennemføres af socialvæsenet.«
Stk. 2 og 3 bliver herefter stk. 3 og 4.